

**Гуцаленко Л.В., д.е.н., професор,
професор кафедри обліку та оподаткування**
Національний університет біоресурсів і природокористування України

ІНТЕГРОВАНА ЗВІТНІСТЬ – ІНСТРУМЕНТ ОЦІНКИ ЯКОСТІ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ

Євроінтеграція України вимагає удосконалення взаємодії держави і бізнесу на мікро- та макрорівні, узгодження взаємовідповідальності бізнесу і суспільства, які б дозволили посилити розвиток економічної складової, покращити рівень учасників суспільного життя та створити умови для подальшого стабільного розвитку. Складовою ланкою між державою та господарюючими суб'єктами всіх форм власності є фінансова звітність, яка характеризує всі аспекти діяльності суб'єкта господарювання.

Найбільші світові компанії активно долучаються до складання звітності в інтегрованому форматі. Загалом за період 1991-2014 рр. за даними Реєстру нефінансових звітів, який веде Corporateregister.com у світі 11122 компаніями, підготовлено 55747 звітів, що претендують на роль інтегрованих.

У світовій практиці сформувалося два підходи до побудови моделі інтегрованої звітності: довільний (складається за власною структурою) та стандартизований (систематизує окремі фінансові та нефінансові показники), які базуються на відповідних стандартах міжнародної звітності.

Відповідно до Міжнародного стандарту з інтегрованої звітності Інтегрований звіт має включати такі складові: 1) огляд організації і зовнішнє середовище; 2) управління; 3) бізнес модель; 4) ризики і можливості; 5) стратегія і розподіл ресурсів; 6) результати діяльності; 7) перспективи на майбутнє; 8) основні принципи підготовки та презентації.

Інтегрована звітність підприємства являє собою поєднання елементів як фінансової, так і нефінансової звітності. Нефінансова звітність надає значно більше інформації про вплив компанії на суспільство, економіку та навколишнє середовище описуючи діяльність компанії у відповідному суспільному контексті. Фінансова звітність має чітко визначену мету – інформування акціонерів, кредиторів, інвесторів, нефінансова звітність – інформування широкого кола заінтересованих сторін, зокрема працівників, громадських організацій, органів влади, експертів. Фінансова і не фінансова звітність оприлюднюються окремо, суттєво різняться за форматом і виконують різні цілі.

Потреба у складанні інтегрованої звітності виникала під впливом внутрішніх та зовнішніх факторів (рис. 1).

Українські компанії поступово визначаються з формуванням інтегрованих звітів. Однак дана звітність має як переваги, так і недоліки. Складність у застосуванні інтегрованої звітності вітчизняними підприємствами полягають в тому, що існуюча система звітності не завжди має внутрішні взаємозв'язки, які забезпечували б інформаційні потреби інвесторів та менеджменту компанії спрямовані на стабільність розвитку. Таке інформаційне середовище розмежовує стратегію та ризик, фінансові та нефінансові показники, корпоративне

управління і показники, що неприпустимо в ринкових умовах та негативно впливає на створення доданої вартості.

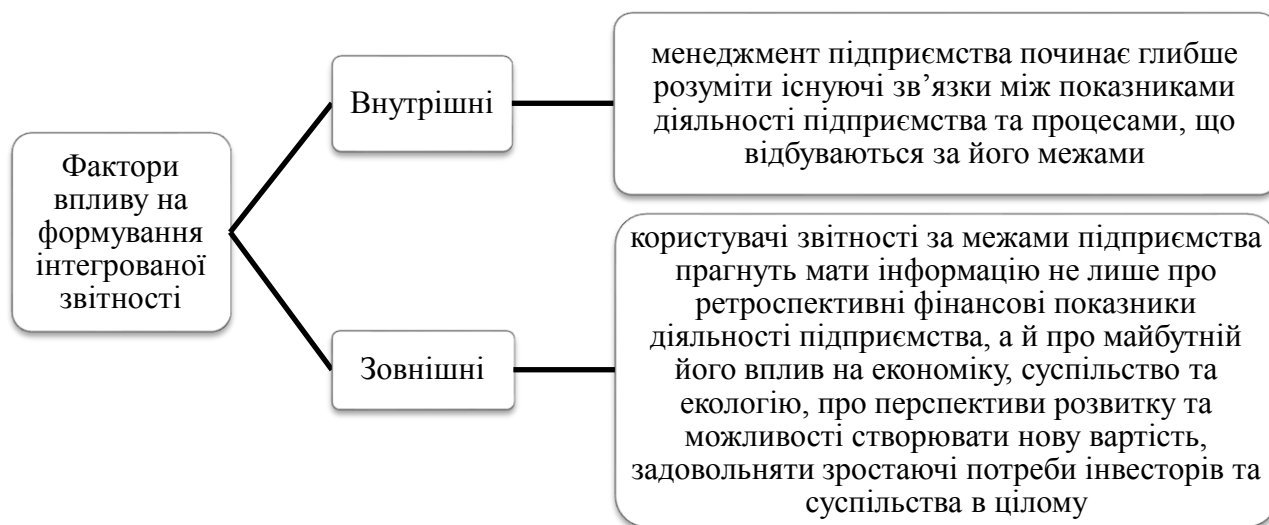

Рис. 1. Фактори впливу на формування інтегрованої звітності

Відповідно до Міжнародного стандарту з інтегрованої звітності підготовка інтегрованого звіту та формування інформаційного забезпечення враховує наступні принципи: стратегічної спрямованості та орієнтації на майбутнє; ув'язності інформації; суттєвості та стислості; повноти та надійності; постійності та співставності; реагування та залучення зацікавлених осіб.

Інтегрована звітність забезпечує більш ефективний підхід до корпоративної звітності. Її метою є підвищення якості інформації, доступної постачальникам фінансового капіталу, для забезпечення більш ефективного та продуктивного розподілу капіталу.

Узагальнюючи вище викладене можна дійти висновку, що формування інтегрованої звітності потребує визначення її параметрів, що забезпечуватимуть досягнення мети, зокрема: призначення інтегрованої управлінської звітності; сфери застосування; система цілей щодо досягнення яких надається той чи інший звіт. Структура такої звітності залежатиме від потреб системи управління та моделі бізнесу.

Інформація викладена в інтегрованій звітності є основним інструментом для аналізу, планування та прогнозування, що дозволить менеджерам відповідної ланки у прийнятті управлінських рішень.

Інформація, що подається у інтегрованій звітності має відображувати цілісний взаємозв'язок елементів, що формують цілісне подання інформації про стратегічний розвиток підприємства з застереженням загроз і ризиків, та виокремленням можливостей реалізації прогнозованого результату діяльності.